

СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі України

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

Дисципліна: Лісова таксація

Коротка характеристика: нормативна; 3 курс 5 семестр; 4 кредити ЄКТС; 120 год., у т.ч. 30 год. лекцій, 42 год. лабораторних робіт; форма контролю – екзамен.

Розклад занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

Викладач: [Кичилюк Олександр Володимирович](#), кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: Kychylyuk.Oleksandr@vnu.edu.ua

Передумови вивчення курсу: попередньо студент повинен прослухати курси: «Дендрологія», «Лісове ґрунтознавство», «Ботаніка», «Геодезія», «Біометрія».

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Мета викладання навчальної дисципліни «Лісова таксація» полягає у формуванні в студентів знання з таксації лісу та компонентів ландшафту, які є технічною основою лісовпорядкування. Основним завданням вивчення дисципліни «Лісова таксація» є професійна підготовка фахівців лісового профілю з питань матеріальної оцінки лісосировинних ресурсів як в статичі, так і в динаміці.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Після якісного вивчення дисципліни студенти опанують такі компетентності, як:
ФК 2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження.

ФК 3. Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.

ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.

ФК 7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

ПРН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 8. Проектувати та організувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

ПРН 9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.

ПРН 10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.

ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

Додатково слід відмітити, що застосовувана система оцінювання, котра передбачає додатковий усний захист лабораторних робіт лише у випадку несвоєчасної їх здачі, спрямована на формування *soft skills*, зокрема розуміння важливості дедлайнів, а також частково навичок фахового спілкування.

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекцій

Змістовий модуль 1. Таксація окремого дерева.

Тема 1. Вступ. Лісова та ландшафтна таксація, як основна фахова дисципліна, методи і об'єкти ландшафтної таксації.

Тема 2. Таксація об'єму стовбура зрубаного дерева.

Тема 3. Таксація деревної продукції.

Тема 4. Таксація об'єму стовбура ростучого дерева.

Тема 5. Сучасні прилади для таксації стовбура ростучого дерева.

Тема 6. Таксація приросту окремого дерева.

Змістовий модуль 2. Таксація деревостану.

Тема 7. Основні лісівничо-таксаційні показники насадження.

Тема 8. Методи визначення запасу деревостану.

Тема 9. Таксація приросту деревостану.

Тема 10. Таксація лісових масивів.

Тема 11. Відведення лісосік.

Тема 12. Особливості ландшафтної таксації лісів рекреаційного призначення.

Тема 13. Сучасні технології таксації лісових масивів.

Тема 14. Системи електронного обліку деревини.

Перелік тем лабораторних робіт та вказівки до їх виконання доступні за посиланням: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19579>

4. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (мах = 40 балів)										Модульний контроль (мах = 60 б.)		Загальна кількість балів	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
Лб 1	Лб 2	Лб 3	Лб 4	Лб 5	Лб 6	Лб 7	Лб 8	Лб 9	Лб 10				
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	10	30	30	100

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедлайнів

Практичні навички (виконання лабораторної роботи) оцінюються за результатами виконання лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання лабораторної роботи – 3 бали, незалежно від тривалості лабораторної роботи (кількості занять, на які розрахована ця лабораторна робота). Лабораторна робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання (1 бал), оформив роботу (1 бал), всі завдання виконані вірно (1 бал). Лабораторні роботи здаються на наступному занятті після закінчення лабораторної роботи. У разі несвоєчасного здавання лабораторних робіт їх приймання супроводжується додатковим усним захистом. Це спрямовано на виховання розуміння дедлайнів, а також набуття *soft skills* фахового спілкування.

Після вивчення кожного змістового модулю здобувачі виконують письмові модульні контрольні роботи – МКР 1 та МКР 2, які оцінюються у 30 балів кожна. Контрольні роботи організуються у комбінованій формі, тобто складаються з тестових питань (10 питань по 1,5 бали) та питань відкритого типу (3 питання по 5 балів), з яких одне – у вигляді задачі. Кількість питань різного типу та система їх оцінювання можуть бути змінені викладачем, але обов'язково мають бути озвучені перед початком виконання контрольної роботи.

Політика щодо академічної доброчесності

Лабораторні роботи виконуються за індивідуальними завданнями (складається з двох частин: перша містить вихідні дані для таксації стовбура окремого дерева; друга – результати переліку дерев на пробній площі та результати обмірів модельних дерев), які студенти отримують на першому лабораторному занятті. У випадку виявлення несамостійного виконання робіт (або не за отриманим завданням), результати оцінювання цих робіт анулюються, а студент отримує нове завдання. При виявленні повторного порушення вимог академічної доброчесності, студент не допускається до здачі іспиту.

При виконанні модульних контрольних робіт не толерується списування з жодних джерел, підказування та інші прояви недоброчесності. Оскільки для виконання розрахунків потрібне користування калькуляторами, здобувачам дозволяється користуватися програмним забезпеченням «Калькулятор» на їхніх девайсах; при цьому викладач має право перевірити чим саме користується здобувач на своєму девайсі. У випадку відмови виконання модульної контрольної роботи припиняється.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Viznannya_rezultativ_VNU_im_L.U._red.pdf). Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем за умови представлення їх згідно з вимогами Положення.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – іспит. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного й модульного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, студент складає іспит у письмовій формі. При цьому на іспит виноситься 60 балів, а бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Для отримання оцінки потрібно набрати певну кількість балів згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Лісовий кодекс України [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. Офіц. джерело : сайт ВР України. Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3852-12>
2. Лісова таксація. Методичні рекомендації до лабораторних та розрахункових робіт для студентів спеціальності 205 «Лісове господарство» / Укладачі: О. В. Кичилук, В. В. Миронюк, А. І. Гетьманчук, В. П. Войтюк, В. В. Андрєєва, М. О. Шепелюк. Луцьк, 2021. 80 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19579>
3. Миронюк В. В., Свинчук В. А. Лісова таксація : конспект лекцій для студентів напряму підготовки: 6.090103 «Лісове і садово-паркове господарство» [видання друге, доп.; Нац. у-нт біоресурсів і природокористування України, каф. ліс. таксації та лісовпорядкування]. К. : Вид-во НУБіП України, 2016. 104 с.
4. Методика визначення показників рекреаційної характеристики земель. Ірпінь : Укрдержліспроєкт, 2000. 18 с.
5. Подкоритов В. І. Посібник із вимірювання та оцінки якості деревини в круглому вигляді [Електронний ресурс] Режим доступу : http://www.enpifleg.org/site/assets/files/2111/manual_podkorytov_measuring_and_quality_assessment_round_wood.pdf
6. Таксаційні прилади й інструменти: метод. вказівки / Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка; уклад. Ю. О. Градиський. Харків: [б. в.], 2020. 49 с.

Додаткова

7. Горошко М.П., Миклуш С.І., Король М.М., Вицега Р.Р. Сучасні засоби вимірювальної лісоінвентаризації. *Науковий вісник НЛТУ України*, 2006, вип. 16.4. С. 192-200.
8. Горошко М.П., Хомюк П.Г. Лісова таксація: Практикум для студентів. Львів: УкрДЛТУ, 2001. 132 с.
9. Гром М. М. Лісова таксація : підручник. Вид. 2-ге [перероб. та доп.]. Львів : Вид-во НЛТУ України, 2007. 416 с.

Нормативно-правова

10. Інструкція з впорядкування лісового фонду України, ухвалена рішенням науково-технічної ради Державного комітету лісового господарства України (протокол № 2 від 30 жовтня – 1 листопада 2006 р.) [Електронний ресурс] / ВО Укрдержліспроєкт. Офіц. джерело : сайт ВО Укрдержліспроєкт. Режим доступу : http://www.lisproekt.gov.ua/fileadmin/user_upload/files/docs/instructions/Instrukciya-z_vporjad..pdf
11. Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок, затверджений Постановою КМУ від 16 травня 2007 р. № 733 [Електронний ресурс] /

Кабінет Міністрів України. Офіц. джерело : сайт ВР України. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-п>

Довідкова

12. Довідник лісовпорядника / В.А. Мостепанюк, О.В. Тарасевич, В.С. Ейсмонт, В.С. Вишневський. Житомир : ВО «Укрдержліспроект», 2016. 582 с.
13. Лісотаксаційний довідник / [за ред. С. М. Кашпора, А. А. Строчинського]. К. : Видавничий дім Вініченко, 2013. 496 с.
14. Нормативно-справочные материалы для таксации лесов Украины и Молдавии. К. : Урожай, 1987. 560 с.
15. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] / ВР України. Офіц. джерело : сайт ВР України. Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
16. Сортиментные таблицы для таксации леса на корню. К. : Урожай, 1984. 630 с.
17. Kulturowa wartosc lasu / pod redakcia naukowa Dariusza J. Gwiazdowicza I Aleksandry Matulewskiej. Goluchow: Osrodek Kultury Lesnej w Goluchowe, 2019. 352 s.